

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Rozdział I. Krótki rys historyczny i charakterystyka wsi	16
1. Kilka podstawowych faktów z dziejów wsi do roku 1945	16
2. Położenie geograficzne, środowisko naturalne, gospodarka	20
3. Podporządkowanie i granice administracyjne	30
Rozdział II. Druga wojna światowa i jej konsekwencje. Trwoga i niepewność jutra	39
1. Lata wojny	39
2. Wejście żołnierzy Armii Czerwonej w styczniu 1945 roku i skutki ich obecności	45
3. Nastroje społeczne w pierwszych latach po wojnie	56
4. Ład, porządek i bezpieczeństwo publiczne	61
5. Inwigilacja i donosicielstwo	66
6. Rabunki i napady	71
7. Szaber	78
Rozdział III. Rozwiązywanie kwestii narodowościowej. Osadnictwo	81
1. Weryfikacja narodowościowa	81
2. Akcja wysiedleńcza	87
3. Usuwanie pozostałości niemieckiej kultury, języka i symboli	90
4. Zmiana nazwisk i imion	94
5. Fala wyjazdów do RFN	96
6. Osadnicy	100
Rozdział IV. Cienie wojny – przemilczane i skrywane tajemnice	110
1. Niewyjaśnione fakty i zdarzenia	110
2. Sprawa Wincentego Fronczka	113
Rozdział V. Władza lokalna – struktura i funkcjonowanie. Udział mieszkańców w życiu politycznym i społecznym	134
1. Gminna, gromadzka i podstawowa organizacja partyjna	136
2. Gminna Rada Narodowa w Kościeliskach i Gromadzka Rada Narodowa w Biskupicach oraz Kościeliskach i ich organy wykonawcze	144
2.1. Sesje GRN w Kościeliskach i GrRN w Biskupicach	144
2.2. Radni	149
2.3. Przewodniczący GRN w Kościeliskach i przewodniczący PGrRN w Biskupicach	152
2.4. Wójtowie gminy Biskupice/Kościeliska	156

2.5. Komisje GRN w Kościeliskach i GrRN w Biskupicach	157
2.6. Kolegium Orzecznictwa Karno-Administracyjnego	162
2.7. Sołtysi	163
2.8. Aktyw gminny i gromadzki	166
3. Obchody świąt państwowych i ważnych rocznic historycznych (organizacja, udział ludności)	167
Rozdział VI. Warunki życia i sytuacja materialna mieszkańców wsi	174
1. Sytuacja socjalno-bytowa	174
2. Obciążenia ludności świadczeniami na rzecz państwa	179
2.1. Podatek gruntowy	181
2.2. Obowiązkowe dostawy (kontyngenty)	183
2.3. Społeczny Fundusz Oszczędnościowy	185
2.4. Narodowa Pożyczka Rozwoju Sił Polski	186
2.5. Składki ubezpieczeniowe	187
2.6. Podatek od lokali i nieruchomości	188
2.7. Fundusz Gromadzki	189
2.8. Społeczny Fundusz Budowy Szkół	189
2.9. Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy	190
2.10. Wywózka drewna z Lasów Państwowych	192
3. Obowiązek służby wojskowej	192
4. Pomoc społeczna, sprawy bytowe i mieszkaniowe	195
5. Ukryte bezrobocie. Starania o pracę	199
6. Opieka zdrowotna	199
7. Problemy komunikacyjne i transportowe	202
7.1. Legendarna „Paulinka”	203
7.2. Przewozy pasażerskie Państwową Komunikacją Samochodową	212
7.3. „Stara Droga” i inne drogi boczne	213
Rozdział VII. Działalność przemysłowa i rzemieślnicza	215
1. Krótka charakterystyka zakładów produkcyjnych	215
1.1. Tartak w Kolonii Biskupskiej	215
1.2. Cegielnie	217
1.3. Zakłady i warsztaty rzemieślnicze	220
2. Inwestycje	221
2.1. Elektryfikacja wsi	221
2.2. Inwestycje drogowe	224
2.3. Inne inwestycje i remonty	227
3. Szarwark	228
Rozdział VIII. Działalność rolnicza	230
1. Struktura rolna wsi	230
2. Rolnictwo jako podstawa egzystencji ludności	231

3. Zakłady, instytucje i organizacje pracujące na rzecz rolnictwa	237
3.1. Państwowe Gospodarstwo Rolne	237
3.2. Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	243
3.3. Młyny zbożowe	247
3.4. Spółka Wodna i inne służby we wsi	249
4. Pomoc sąsiedzka	251
5. Zwalczanie stonki ziemniaczanej	254
Rozdział IX. Instytucje	260
1. Nadleśnictwo Państwowe	260
2. Poczta i telekomunikacja	262
Rozdział X. Edukacja szkolna i przedszkolna. Oświata dorosłych	268
1. Publiczna Szkoła Powszechna i Publiczna Szkoła Podstawowa w Biskupicach	268
2. Publiczne Szkoły Powszechne i Publiczne Szkoły Podstawowe w Boroszowie, Skrońsku i Kolonii Biskupskiej	298
2.1. Publiczna Szkoła Powszechna i Publiczna Szkoła Podstawowa w Boroszowie	298
2.2. Publiczna Szkoła Powszechna i Publiczna Szkoła Podstawowa w Skrońsku	300
2.3. Publiczna Szkoła Powszechna i Publiczna Szkoła Podstawowa w Kolonii Biskupskiej	302
3. Przedszkole w Biskupicach	303
4. Kursy repolonizacyjne i walka z analfabetyzmem	306
5. Kursy dla dorosłych analfabetów i półanalfabetów	308
6. Kurs przysposobienia rolniczego	311
7. Biblioteki i punkty biblioteczne	312
Rozdział XI. Organizacje społeczne, sportowe i młodzieżowe	315
1. Ochotnicza Straż Pożarna	315
2. Ludowy Zespół Sportowy	323
3. Organizacje młodzieżowe	333
3.1. Związek Młodzieży Polskiej	334
3.2. Powszechna Organizacja „Służba Polsce”	336
3.3. Związek Młodzieży Wiejskiej	338
3.4. Związek Harcerstwa Polskiego	339
3.5. Inne organizacje	340
Rozdział XII. Z życia kulturalnego mieszkańców wsi	341
1. Świetlica gromadzka i świetlice zakładowe	341
2. Orkiestra strażacka	347
3. Kino, telewizja, teatr	348

Rozdział XIII. Obyczaje i tradycja w życiu mieszkańców	350
1. Niektóre sceny rodzajowe z życia codziennego mieszkańców	350
2. Kojarzenie małżeństw i wesela	352
3. Zabawy ludowe	356
4. Dożynki	358
5. Odpusty i procesje Bożego Ciała	359
6. Inne zwyczaje i tradycje	361
7. Tabory cygańskie	363
8. Plagi społeczne	365
Rozdział XIV. Społeczność protestancka w Biskupicach. Parafia ewangelicka	368
1. Krótki zarys historii protestantyzmu w Biskupicach do 1945 roku	368
2. Przejmowanie kościołów ewangelickich na Śląsku Opolskim	381
3. Przejęcie kościoła ewangelickiego w Biskupicach w 1946 roku. Przebieg i skutki	390
Rozdział XV. O wsi współczesnej refleksji kilka	405
Zakończenie	411
Aneks	413
Wykaz skrótów	420
Bibliografia	423
Summary	429
Zusammenfassung	430